

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2005

Utgiven i Helsingfors den 22 juli 2005

Nr 563—566

INNEHÅLL

Nr		Sidan
563	Lag om återbäring i vissa fall av skatt som betalats på dividend erhållen från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet	3307
564	Lag om ändring av 9 § i inkomstskattelagen	3311
565	Lag om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet ..	3312
566	Lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner ..	3313

Nr 563

Lag

om återbäring i vissa fall av skatt som betalats på dividend erhållen från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Given i Nådendal den 15 juli 2005

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag bringas beskattningen av dividend som erhållits från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i överensstämmelse med artiklarna 56 och 58 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Internationell dubbelbeskattning av dividenden undanröjs genom att skatt som betalats till för stort belopp återbärs till den skattskyldige enligt ett särskilt förfarande separat från den övriga beskattningen på det sätt som anges nedan.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Lagen tillämpas på dividend som dividendtagare enligt lagen om gottgörelse för bolagsskatt (1232/1988) har erhållit skatte-

åren 1998—2004 från ett bolag med hemort i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vilket uppfyller kraven i lagen om gottgörelse för bolagsskatt, och som har varit skattepliktig inkomst enligt inkomstskattelagen (1535/1992), lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) eller inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) samt som inte har berättigat till gottgörelse för bolagsskatt enligt 4 § i lagen om gottgörelse för bolagsskatt.

Som ett bolag med hemort i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet anses ett bolag som när beslutet om dividendutdelning fattades var ett i artikel 2 i direktivet om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (90/435/EEG) avsett bolag eller ett motsvarande bolag med hemort i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte är medlemsstat i Europeiska unionen.

RP 57/2005
FiUB 18/2005
RSv 89/2005

Lagen tillämpas inte på dividend erhållen från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som beskattas som förvärvsinkomst.

3 §

Skatt som skall återbäras

Av den skatt som i Finland skatteåren 1998—2004 debiterats på grundval av dividendinkomst enligt 2 § (*debiterad skatt*) återbäras till dividendtagaren ett belopp som överstiger den skatt som räknats ut på den dividend som dividendtagaren erhållit och på den gottgörelse för bolagsskatt som skall hänföras till inkomst respektive skatteår (*kalkylerad skatt*).

Som debiterad skatt anses ett belopp som motsvarar 28 procent av det dividendbelopp som hänförts till inkomst i beskattningen för skatteåren 1998—1999 och 29 procent av det dividendbelopp som hänförts till inkomst i beskattningen för skatteåren 2000—2004, minskat med beloppet av den skatt som betalats i en främmande stat för samma inkomst och som gottskrivits i beskattningen för skatteåret.

Som kalkylerad skatt anses ett belopp som motsvarar 28 procent av det sammanlagda beloppet av den dividend som erhållits och den gottgörelse för bolagsskatt som skall hänföras till inkomst skatteåren 1998—1999 och 29 procent av det sammanlagda beloppet av den dividend som erhållits och den gottgörelse för bolagsskatt som skall hänföras till inkomst skatteåren 2000—2004, minskat med beloppet av den gottgörelse för bolagsskatt som skall räknas dividendtagaren till godo. Gottgörelsen för bolagsskatt räknas ut genom att den dividend som dividendtagaren erhållit multipliceras med det dividendutdelande bolagets gottgörelse för bolagsskatt enligt 4 §. Från den kalkylerade skatten avdras beloppet av den skatt som betalats i en främmande stat på samma inkomst och som gottskrivits i beskattningen för skatteåret. Skatt som betalats i en främmande stat avdras högst till ett belopp som motsvarar den kalkylerade skatt som räknats ut på dividendinkomst från samma stat.

4 §

Fastställande av gottgörelse för bolagsskatt

Bolagsskatten räknas ut utgående från den skatt för skatteåret som det dividendutdelande bolaget har betalat till hemviststaten på grundval av inkomst (*skatten för skatteåret*), det sammanlagda beloppet av den dividend som bolaget beslutat dela ut för samma skatteår (*det sammanlagda beloppet av dividenden*) och oanvänd skatt från ett tidigare skatteår (*oanvänd skatt*). Om Finland och det dividendutdelande bolagets hemviststat har ingått ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning, avses med skatten för skatteåret de skatter som bolaget har betalat på grundval av inkomst och som omfattas av avtalet.

Bolagsskatten räknas ut så att som skatt för skatteåret beaktas för skatteåren 1997—1999 högst 7/18 och för skatteåren 2000—2004 högst 29/71 av det sammanlagda beloppet av den dividend som bolaget beslutat dela ut för respektive skatteår. Om skatten för skatteåret överstiger maximibeloppet, skall det överstigande beloppet beaktas som oanvänd skatt de följande åren. Om skatten för skatteåret understiger maximibeloppet, skall oanvänd skatt från ett tidigare skatteår beaktas som tillägg till skatten för skatteåret tills skatten motsvarar ett belopp som är högst lika stort som skatten för skatteåret i fråga.

Gottgörelsen för bolagsskatt fås genom att den ovan avsedda bolagsskatten divideras med det sammanlagda beloppet av den dividend som bolaget beslutat dela ut för skatteåret. Gottgörelsen för bolagsskatt fastställs för varje skatteår från och med skatteåret 1997. Skattemyndigheten inhämtar på tjänstens vägnar de uppgifter om skatten för skatteåret och den dividend som enligt beslut skall delas ut vilka behövs vid fastställandet.

Om skattemyndigheten inte har tillgång till uppgifter om skatten för skatteåret eller det sammanlagda dividendbeloppet, är gottgörelsen för bolagsskatt 7/18 av det sammanlagda beloppet av den dividend som enligt beslut skall delas ut för skatteåren 1997—1999 och 29/71 av det sammanlagda beloppet av den dividend som enligt beslut skall delas ut för skatteåren 2000—2004.

5 §

Oanvänd skatt som den skattskyldige visar

Om den skattskyldige visar att det dividendutdelande bolaget har oanvänd skatt enligt 4 § 2 mom. från skatteåren före skatteåret 1997, skall oanvänd skatt från de tio skatteår som närmast föregått skatteåret, räknat från det tidigaste året, beaktas som tillägg till skatten för de följande skatteåren, tills skatten motsvarar ett belopp som är högst lika stort som skatten för skatteåret i fråga. Oanvänd skatt från ett skatteår före skatteåret 1989 beaktas inte. När oanvänd skatt från ett skatteår före skatteåret 1997 räknas ut anses som skatt för skatteåret högst ett belopp som motsvarar en sådan andel av det sammanlagda beloppet av den dividend som bolaget beslutat dela ut för skatteåret och som överensstämmer med den inkomstskatteprocent för samfund som tillämpats i Finland under skatteåret.

6 §

Oanvänd avräkning av utländsk skatt

Om beloppet av den skatt enligt 3 § 3 mom. som betalats i en främmande stat inte avräknas i sin helhet från den dividendinkomst som erhållits från samma stat, skall det belopp som inte avräknas (*oanvänd avräkning av utländsk skatt*) dras av från den kalkylerade skatt enligt 3 § 3 mom. som det därpå följande skatteåret påförs för dividendinkomst från samma stat. Oanvänd avräkning av utländsk skatt avdras det följande skatteåret, om kalkylerad skatt återstår när gottgörelsen för bolagsskatt för det följande skatteåret har tillgodoräknats och de skatter som betalats i den främmande staten det följande skatteåret har dragits av.

Oanvänd avräkning av utländsk skatt som inte avräknats för skatteåret 2004 avdras på det sätt som anges i 5 § i lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning (1552/1995).

7 §

Återbäring av skatt till samfund

Skatt återbärs inte till ett samfund till ett

större belopp än beloppet av samfundets inkomstskatt för skatteåret. På skattebelopp som inte har återburits tillämpas det som i 5 och 5 a § i lagen om gottgörelse för bolagsskatt och i 2 § i lagen om upphävande av lagen om gottgörelse för bolagsskatt (725/2004) föreskrivs om avdrag av oanvänd gottgörelse.

8 §

Behörig myndighet

Beslut i ett ärende som gäller återbäring av skatt fattas av det skatteverk som är behörigt enligt 6 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) eller av något annat skatteverk som Skattestyrelsen förordnar. Återbäringen skall betalas omedelbart efter det att beslutet fattats.

9 §

Återbäring på tjänstens vägnar

Till fysiska personer och inhemska dödsbon återbärs skatt som avses i denna lag på tjänstens vägnar utan att den skattskyldige hörs utgående från den årsanmälan om dividend som skattemyndigheten fått. Beslut om återbäring av skatt skall fattas senast den 31 december 2006. Beslutet sänds till den skattskyldige för kännedom på det sätt som bestäms i lagen om beskattningsförfarande.

Om den skattskyldige samtidigt har ett rättelseyrkande enligt lagen om beskattningsförfarande anhängigt i ett ärende som avses i 1 mom., meddelas inte något separat beslut med anledning av rättelseyrkandet.

10 §

Ansökan om återbäring

Fysiska personer och inhemska dödsbon till vilka skatt inte har återburits enligt 9 § kan ansöka om återbäring av skatt på erhållna dividender. Ansökan om återbäring av skatt på dividender som erhållits skatteåren 1998—2000 skall göras senast den 30 april 2007. Återbäring av skatt på dividender som erhållits skatteåren 2001—2004 kan sökas inom fem år från ingången av året efter det

år då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

En skriftlig ansökan skall lämnas till det skatteverk som verkställt beskattningen. Ansökan skall innehålla en utredning om beloppen av dividender enligt 2 § och den källskatt som uppburits för dividenderna, specificerat per skatteår, samt de dividendutdelande bolagens namn och hemort.

Skatt som med stöd av denna lag skall återbäras till ett samfund återbärs på ansökan. Vid sökandet av återbäring iaktas bestämmelserna i 1 och 2 mom.

Om den skattskyldige i ett ärende som avses i denna lag har framställt eller framställer ett rättelseyrkande enligt lagen om beskattningsförfarande, behandlas rättelseyrkandet som en ansökan om återbäring. Något separat beslut meddelas inte med anledning av rättelseyrkandet.

11 §

Ändringsökande

Ett beslut som givits med stöd av denna lag kan rättas och ändring i beslutet sökas på det sätt som anges i lagen om beskattningsförfarande.

12 §

Ränta på skatt som skall återbäras

På skatt som skall återbäras betalas ränta på

Nådendal den 15 juli 2005

det sätt som lagen om beskattningsförfarande föreskriver om återbäringsränta och samfundsränta som skall återbäras.

13 §

Tillämpning av lagen om skatteuppbörd

På skatt som skall återbäras med stöd av denna lag tillämpas lagen om skatteuppbörd (611/1978) och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

14 §

Behandling av skatt som skall återbäras i skattetagarnas redovisning

Skatt som skall återbäras avdras i redovisningarna enligt lagen om skatteredovisning (532/1998) från den andel som skall betalas till staten. Skatt som skall återbäras innefattas inte i utdelningen enligt skattetagarnas debiteringsförhållanden.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 15 augusti 2005.

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Leena Luhtanen*

Nr 564

L a g

om ändring av 9 § i inkomstskattelagen

Given i Nådendal den 15 juli 2005

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 § i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992), sådan denna paragraf lyder delvis ändrad i lag 1549/1995, ett nytt 5 mom. som följer:

9 §

Allmän och begränsad skattskyldighet

Med avvikelse från 3 mom. utgör den del av ett kommanditbolags inkomst som motsvarar bolagsandelen för en begränsat skattskyldig tyst bolagsman i kommanditbolag som bedriver enbart kapitalplaceringsverksamhet skattepliktig inkomst endast till den del inkomsten är skattepliktig, om den betalas direkt till den skattskyldige, samt förutsatt att på bolagsmannen tillämpas ett avtal om undvikande av dubbelbeskattning mellan Finland och den stat där bolagsmannen i fråga har sitt hemvist. Om delägarens skattepliktiga

inkomst överstiger delägarens andel i sammanslutningens inkomst, skall den överstigande delen betraktas som skattepliktig inkomst under de följande tio skatteåren efter hand som inkomstandelar inflyter. Med kommanditbolag som bedriver kapitalplaceringsverksamhet avses kommanditbolag där syftet enligt bolagsavtalet och det enda faktiska syftet är att bedriva kapitalplaceringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 15 augusti 2005.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2006.

Nådendal den 15 juli 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Leena Luhtanen*

Nr 565

L a g

om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet

Given i Nådendal den 15 juli 2005

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen av den 11 augusti 1978 om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) en ny 3 g § som följer:

3 g §

Ett kommanditbolag enligt 9 § 5 mom. i inkomstskattelagen är skyldigt att uppbära källskatt på den inkomst enligt 3 § som ingår i den andel i sammanslutningens inkomst som innehas av en begränsat skattskyldig enligt förstnämnda lagrum.

Denna lag träder i kraft den 15 augusti 2005.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2006.

Nådendal den 15 juli 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Leena Luhtanen*

Nr 566

L a g**om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

Given i Nådendal den 15 juli 2005

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Folkpensionsanstalten ordnar och betalar ersättning för rehabilitering samt tryggar rehabiliteringsklientens försörjning under rehabiliteringstiden enligt denna lag.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Förmåner enligt denna lag beviljas dem som är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Vad som i 11 § i denna lag föreskrivs om ordnande av medicinsk rehabilitering för gravt handikappade och begränsningar av sådan rehabilitering inom vård eller rehabilitering som ordnas av staten, en kommun eller en samkommun gäller på motsvarande sätt vård eller rehabilitering som ordnas av landskapet Åland.

3 §

Förmåner och ersättningar

Folkpensionsanstalten ordnar enligt denna lag

1) yrkesinriktad rehabilitering för handikappade,

2) medicinsk rehabilitering för gravt handikappade,

3) enligt prövning annan yrkesinriktad eller medicinsk rehabilitering än sådan som avses i 1 och 2 punkten.

Folkpensionsanstalten ersätter i enlighet med denna lag kostnader för rehabilitering och för resor i samband med rehabilitering.

En rehabiliteringsklient har rätt till rehabiliteringspenning under de förutsättningar som anges i denna lag. Ersättning för uppehälle och andra kostnader (*ersättning för uppehälle*) kan enligt prövning betalas under rehabiliteringstiden och rehabiliteringsunderstöd enligt prövning för tiden efter rehabiliteringen så som föreskrivs i denna lag.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *rehabiliteringsklient* en person för vilken rehabiliteringstjänster ordnas och ersätts eller till vilken rehabiliteringspenningförmån betalas enligt denna lag,

2) *rehabiliteringsförmån* rehabiliteringstjänster som ordnas av Folkpensionsanstalten samt ersättning för rehabiliteringskostnader och för resekostnader i samband med rehabilitering,

3) *rehabiliteringspenningförmån* rehabiliteringspenning som betalas av Folkpensionsanstalten, ersättning för uppehälle samt rehabiliteringsunderstöd enligt prövning,

4) *vardag* andra dagar än söndagar, helgdagar eller helgdagar som infaller på en vardag,

5) *arbetspensionslagar* de arbetspensionslagar för den privata och den offentliga sektorn som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

5 §

Verkställighet av lagen

För utvecklandet av de förmåner som avses i denna lag svarar social- och hälsovårdsministeriet, som också följer verkställigheten av lagen.

För verkställigheten av denna lag svarar Folkpensionsanstalten, som också beslutar om beviljande av förmåner och betalar ut förmånerna.

2 kap.

Rehabilitering

6 §

Ordnande av yrkesinriktad rehabilitering

En försäkrad har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förebyggande av arbetsoförmåga eller förbättring av arbets- eller förvärvsförmågan, om

1) sjukdom, lyte eller kroppsskada som konstaterats på behörigt sätt med sannolikhet medför risk att den försäkrade blir arbetsoförmögen, eller om

2) den försäkrades arbetsförmåga och förvärvsmöjligheter måste anses ha försvagats väsentligt på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada.

Folkpensionsanstalten är inte skyldig att ordna yrkesinriktad rehabilitering om sådan har ordnats enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), enligt arbetspensionslagarna eller enligt bestämmelserna om specialundervisning.

Med risk för arbetsoförmåga avses en situation där det är sannolikt att den försäkrade under de närmaste åren utan yrkesinriktad rehabilitering skulle beviljas invalidpension även med beaktande av möjligheterna till vård och medicinsk rehabilitering. Vid bedömningen av om arbetsförmågan och förvärvsmöjligheterna har försämrats väsentligt beaktas i vilken utsträckning den försäkrade är kapabel att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant till buds stående arbete som han eller hon skäligen kan förutsättas utföra med hänsyn till sin utbildning, tidigare verksamhet, ålder och boendeförhållanden samt andra därmed jämförbara omständigheter. En ung persons arbetsförmåga och förvärvsmöjligheter är väsentligt försämrade om en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada avsevärt begränsar hans eller hennes val av yrke eller arbete.

Vid bedömningen av om det är ändamålsenligt med rehabilitering beaktas den försäkrades ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning, socioekonomiska omständigheter samt huruvida den rehabilitering som söks sannolikt leder till att den sökande fortsätter i eller återgår till ett arbete som är lämpligt med tanke på hans eller hennes hälsotillstånd eller inträder i arbetslivet.

7 §

Den yrkesinriktade rehabiliteringens innehåll

Folkpensionsanstalten ordnar som yrkesinriktad rehabilitering enligt 6 §

1) undersökningar för att utreda rehabiliteringsbehovet och rehabiliteringsmöjligheterna,

2) arbets- och utbildningsförsök,

3) träning som syftar till att bevara och förbättra arbetsförmågan och därmed göra det möjligt för rehabiliteringsklienten att fortsätta sitt arbete,

4) arbetsträning på arbetsklirik eller på någon annan motsvarande inrättning eller

arbetsträning som av särskilda skäl ges som en individuell tjänst,

5) grundutbildning, vidareutbildning och omskolning för ett yrke eller ett arbete som med tanke på de begränsningar sjukdomen, lytet eller kroppsskadan medför är lämpligt för den försäkrade samt allmänbildande utbildning och träning som är nödvändig för utbildningen i fråga,

6) andra åtgärder som kan jämföras med dem som räknas upp i 1—5 punkten och som är nödvändiga med tanke på studier och arbete.

Arbetsträning enligt 1 mom. 3 punkten ordnas i form av yrkesinriktad rehabilitering om de åtgärder som vidtagits på arbetsplatsen eller inom ramen för företagshälsovården inte är tillräckliga.

Dessutom stöds rehabiliteringsklientens närings- eller yrkesutövning genom att han eller hon beviljas nödvändigt och skäligt understöd för att skaffa arbetsredskap och arbetsmaskiner samt för att grunda ett eget företag och för att göra ändringar i ett eget företag. För ett verksamt företag beviljas understöd för anskaffning av arbetsredskap och maskiner endast om dessa kommer att användas av rehabiliteringsklienten personligen och om de med beaktande av klientens handikapp är till väsentlig nytta för att han eller hon skall kunna arbeta. Understöd beviljas för att rehabiliteringsklienten skall kunna sysselsättas i ett för honom eller henne lämpligt yrke eller arbete som ger en skälig försörjning. Understödet uppgår till högst 80 procent av de godtagbara totalkostnaderna för den anskaffning som finansieras med understödet men högst 17 000 euro.

8 §

Hjälpmedel som yrkesinriktad rehabilitering

I syfte att förbättra eller bevara en försäkrads arbetsförmåga och förvärvsmöjligheter skall Folkpensionsanstalten såsom yrkesinriktad rehabilitering ordna nödvändiga dyra och krävande hjälpmedel och betala ersättning för kostnaderna för dem till den försäkrade, om han eller hon till följd av sjukdom, lyte eller kroppsskada inte klarar studier eller arbete utan dem eller skulle ha

oskäligt svårt eller tungt att klara sig utan hjälpmedel.

Dyra och krävande hjälpmedel enligt 1 mom. är hjälpmedel som måste anskaffas individuellt på grund av de olägenheter som sjukdomen, lytet eller kroppsskadan medför och som kräver en särskild teknisk nivå.

Till ordnandet av hjälpmedel och ersättandet av kostnaderna för dem hör att

1) bestämma behovet av hjälpmedel som en gravt handikappad behöver för att klara sitt arbete eller sin yrkesutbildning eller som är nödvändiga för att utföra arbetet,

2) testa hjälpmedlen,

3) överlåta hjälpmedlen till den försäkrade eller ställa dem till hans eller hennes förfogande,

4) lära den försäkrade att använda hjälpmedlen, följa upp användningen och ordna service av hjälpmedlen.

I 1 mom. avsedda hjälpmedel som ges som yrkesinriktad rehabilitering är också sådana dyra och krävande hjälpmedel för gravt handikappade studerande i gymnasiet eller grundskolans sjunde eller högre årskurs som är nödvändiga för studierna, då behovet av dessa hjälpmedel baserar sig på en utifrån den försäkrades rehabiliteringsplan godkänd plan för hur den försäkrades yrkesutbildning skall genomföras.

9 §

Ordnande av medicinsk rehabilitering för gravt handikappade

En gravt handikappad försäkrad som inte är i offentlig slutenvård har för tryggande eller förbättring av arbets- eller funktionsförmågan rätt till medicinsk rehabilitering om han eller hon får

1) vårdbidrag enligt 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om vårdbidrag för barn (444/1969),

2) handikappbidrag enligt 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om handikappbidrag (124/1988),

3) vårdbidrag enligt 30 a § 1 mom. 1 eller 2 punkten i folkpensionslagen (347/1956) innan han eller hon har fyllt 65 år, eller

4) handikappbidrag enligt 2 § 4 mom. i lagen om handikappbidrag som har beviljats i stället för vårdbidrag som avses i 3 punkten.

Då medicinsk rehabilitering ordnas anses den försäkrade vara gravt handikappad om

1) han eller hon har ett allmänt medicinskt och funktionellt men som orsakas av en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada och som kräver rehabilitering i minst ett år,

2) det men som avses i 1 punkten är så stort att det medför betydande svårigheter eller ansträngningar för honom eller henne att klara sina dagliga funktioner i hemmet, skolan och arbetslivet samt i andra livssituationer utanför offentlig slutenvård.

Folkpensionsanstalten har inte i uppgift att ordna medicinsk rehabilitering i omedelbar anslutning till sjukvård.

Den medicinska rehabiliteringen av en gravt handikappad skall basera sig på en skriftlig rehabiliteringsplan. Planen upprättas vid den offentliga hälso- och sjukvårdsenhet som svarar för vården av rehabiliteringsklienten i samråd med klienten eller dennes anhöriga eller någon annan närstående för minst ett och högst tre år. Rehabiliteringsplanen sänds avgiftsfritt till Folkpensionsanstalten.

10 §

Medicinska rehabiliteringstjänster för gravt handikappade

Folkpensionsanstalten skall för en gravt handikappad som avses i 9 § ordna perioder av rehabilitering och anpassningsträning som behövs för att trygga eller förbättra hans eller hennes arbets- eller funktionsförmåga. Rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten skall vara förenlig med god rehabiliteringspraxis och vara baserad på särskild sakkunskap och specialkompetens.

De rehabiliteringsperioder som avses i 1 mom. skall vara intensiva, individuellt planerade

1) i slutenvård genomförda helheter vilka pågår i minst 18 vardagar och omfattar en eller flera perioder och består av flera än en verksamhetsform, eller vilkas längd med beaktande av målet för rehabiliteringen och rehabiliteringsklientens individuella behov kan fastställas till en kortare tid än den ovan nämnda, eller

2) rehabiliteringsperioder i öppenvård som ordnas under den tid som anges i rehabiliteringsplanen.

En anhörig eller en annan närstående person kan delta i anpassningsträning eller familjerehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten, om detta behövs för att nå de mål som har ställts upp för rehabiliteringsklientens arbets- och funktionsförmåga. Dessutom kan Folkpensionsanstalten ordna handlednings- och stödbesök för en anhörig eller en annan närstående person som behövs i samband med rehabiliteringsperioder för gravt handikappade barn i öppenvård. Behovet av att en anhörig eller en annan närstående person deltar skall motiveras i rehabiliteringsplanen.

11 §

Begränsning av rehabilitering i slutenvård

Rehabilitering enligt 9 § ordnas inte om den gravt handikappade får vård eller rehabilitering i form av offentlig slutenvård eller motsvarande vård.

Med slutenvård avses verksamhet som innefattar uppehälle, vård och omvårdnad vid ett sjukhus, en vårdinrättning eller någon annan motsvarande verksamhetsenhet.

Slutenvård är offentlig om den ges

1) vid en social- eller hälsovårdsinrättning som staten, en kommun eller en samkommun är huvudman för,

2) vid någon annan inrättning där staten, en kommun eller en samkommun svarar för vårdkostnaderna,

3) vid någon annan verksamhetsenhet, om staten, en kommun eller en samkommun fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till verksamhetsenheten eller dess huvudman betala bidrag, understöd eller ersättning som överstiger hälften av de totala vårdkostnaderna,

4) enligt 4 § 1 eller 4 mom. i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) ordnad av en kommun eller om det de facto är fråga om arrangemang som avses i dessa lagrum, eller

5) vid en privat serviceproducents verksamhetsenhet, om kommunen fortgående deltar i vårdkostnaderna genom att till vårdtagaren betala utkomststöd vars belopp överstiger hälften av vårdavgiften.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om närvård enligt 1 och 2 mom. är slutenvård samt när vården är offentlig. Vid behov förhandlar Folkpensionsanstalten och kommunerna om huruvida en verksamhet är sådan öppenvård eller annan offentlig slutenvård som avses i denna paragraf. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs närmare om förhandlingsförfarandet mellan Folkpensionsanstalten och kommunerna samt om remissförfarandet i samband därmed.

12 §

Rehabilitering enligt prövning

Folkpensionsanstalten kan betala ersättning för och ordna också annan yrkesinriktad eller medicinsk rehabilitering än sådan som den är skyldig att ordna (*rehabilitering enligt prövning*). För detta ändamål skall årligen användas minst ett belopp som motsvarar fyra procent av det belopp som influtit i försäkrades sjukförsäkringspremier. Riksdagen bestämmer årligen i samband med behandlingen av statsbudgeten hur mycket beloppet för rehabilitering enligt prövning högst får överskridas.

Om en del av det maximibelopp som årligen anvisas för individuell rehabilitering enligt prövning har blivit oanvänt, får det användas för individuell rehabilitering under de följande åren.

Det belopp som avses i 1 mom. får också användas för förebyggande av sjukdomar och för forsknings- och utvecklingsverksamhet som avser rehabilitering och förebyggande av sjukdomar samt vid behov för utgifter för grundlig förbättring av rehabiliteringsinrättningar som drivs inom ramen för Folkpensionsanstaltens samarbetsstiftelser och av andra inrättningar som Folkpensionsanstalten har understött samt för driftsbidrag till dessa inrättningar.

Folkpensionsanstalten skall årligen för de tre följande kalenderåren upprätta en plan för användningen av de medel som avses i 1 och 3 mom. och årligen till social- och hälsovårdsministeriet rapportera om användningen av de medel som avses i denna paragraf. Genom förordning av statsrådet utfärdas

närmare bestämmelser om vilka uppgifter som skall ingå i planen och om förfarandet för godkännande av denna.

13 §

Begränsning av skyldigheten att ordna och ersätta rehabilitering

En försäkrad har inte rätt till rehabilitering enligt detta kapitel eller till ersättning för denna, om han eller hon har rätt till nödvändig rehabilitering eller till ersättning för rehabiliteringskostnader med stöd av någon av följande lagar:

1) lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991),

2) lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991),

3) lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),

4) lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990).

Folkpensionsanstalten kan emellertid ordna eller ersätta kostnaderna för rehabilitering enligt denna lag, om rehabiliteringsklientens möjligheter att få rehabilitering enligt någon av de lagar som nämns i 1 mom. fördröjs av orsaker som inte beror på klienten.

Om Folkpensionsanstalten har ordnat eller ersatt kostnaderna för rehabilitering som rehabiliteringsklienten har rätt till enligt någon av de lagar som nämns i 1 mom., övergår rätten till ersättning till denna del på Folkpensionsanstalten.

14 §

Ersättning för rehabiliteringskostnader

Till rehabiliteringsklienten eller den som producerat en rehabiliteringstjänst betalas ersättning för nödvändiga och skäligen rehabiliteringskostnader.

Som nödvändiga rehabiliteringskostnader kan också anses skäligen kostnader som en rehabiliteringsklientens anhöriga eller andra närstående personer har för deltagande i rehabiliteringen, om det ingår i rehabiliteringen enligt 9 eller 12 § att den anhöriga eller den närstående personen deltar.

Som nödvändiga och skäligen kostnader kan i stället för de faktiska kostnaderna också betraktas de genomsnittliga kostnaderna för behövt studiematerial. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om vilka materialkostnader som kan anses behövt för studierna samt om vad som kan anses vara godtagbara genomsnittliga kostnader.

15 §

Resekostnader

En rehabiliteringsklient samt en anhörig eller annan närstående person som deltar i rehabilitering enligt 9 och 12 § får ersättning för nödvändiga och skäligen resekostnader i samband med sådan rehabilitering enligt denna lag som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten, enligt vad som föreskrivs i 4 kap. i sjukförsäkringslagen. Resekostnader för besök hos en gravt handikappad rehabiliteringsklient kan ersättas, om besöket är behövt med tanke på klientens hälsotillstånd eller om det annars blir oskäligt tungt för klienten att resa till serviceproducenten. Ersättningsgrunderna för hembesök bestäms enligt avtal i samband med upphandlingen av tjänsterna. Om ersättningsgrunderna inte har avtalats i samband med upphandlingen, skall ersättningen betalas som kilometerersättning enligt vad som föreskrivs i sjukförsäkringslagen.

Som resekostnader i samband med rehabilitering ersätts kostnaderna för resor mellan hemorten och studieorten i början och slutet av terminen samt en tur- och returresa i månaden. Resekostnader kan ersättas också oftare om detta är motiverat för att trygga umgänget med ett barn eller av studierelaterade skäl. Resekostnadsersättning betalas inte för studerandes dagliga skolresor och inte heller för dagliga resor i samband med utbildningsrelaterad praktik.

Rehabiliteringsresor kan samordnas enligt 4 kap. i sjukförsäkringslagen. Bestämmelserna om samordning av resor tillämpas emellertid inte på resor i samband med medicinsk rehabilitering för gravt handikappade.

16 §

Rehabilitering utomlands

Den försäkrade har rätt till ersättning för kostnader för yrkesinriktad rehabilitering och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade som har givits i en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Förutsättningen för att medicinsk rehabilitering skall ersättas är att rehabiliteringen baserar sig på en rehabiliteringsplan som upprättats vid en enhet inom den offentliga hälso- och sjukvården eller en motsvarande utländsk vårdenhet. Rehabilitering som ersätts skall vara sådan rehabilitering som avses i denna lag och den skall basera sig på ett beslut enligt 45 §.

Den försäkrade kan få ersättning för yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering för gravt handikappade som har givits inom öppenvården i någon annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen, om rehabiliteringen inte har kunnat ges i Finland eller om det finns något annat särskilt skäl att ge rehabiliteringen utomlands. Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade skall basera sig på en rehabiliteringsplan som upprättats vid en enhet inom den offentliga hälso- och sjukvården eller en motsvarande utländsk vårdenhet. Rehabilitering som ersätts skall vara sådan rehabilitering som avses i denna lag och den skall basera sig på ett beslut enligt 45 §.

Kostnaderna för rehabilitering som har givits utomlands ersätts högst till det belopp som skulle ha ersatts om rehabilitering hade givits i Finland enligt denna lag. Om den försäkrade har fått ersättning från utlandet för samma rehabiliteringskostnader för vilka den försäkrade ansöker om ersättning enligt denna lag, betalas ersättning med stöd av denna lag endast till den del beloppet av kostnaderna överstiger den ersättning som har betalats från utlandet.

Vid beslut om rehabiliteringsförmåner enligt denna lag beaktas sådan i utlandet ordnad rehabilitering eller annan förmån som motsvarar samma förmån eller någon annan förmån som skall beaktas enligt denna lag.

I fråga om ersättning av resekostnader iakttas 4 kap. 1 § 3 mom. i sjukförsäkringslagen.

3 kap.

Förutsättningar för rehabiliteringspenningförmån

17 §

Allmänna förutsättningar

Syftet med rehabilitering som berättigar till rehabiliteringspenning är att placera rehabiliteringsklienten i arbetslivet eller att göra det möjligt för honom eller henne att hålla sig kvar i eller återvända till arbetslivet.

En 16—67-årig rehabiliteringsklient har rätt till rehabiliteringspenningförmån för den tid då han eller hon på grund av rehabiliteringen är förhindrad att arbeta för egen eller annans räkning. Förmånen kan betalas högst till utgången av den kalendermånad då rehabiliteringsklienten fyller 68 år.

Rehabiliteringspenning beviljas för rehabilitering som har givits i enlighet med 18 och 19 §. När rehabiliteringspenning beviljas en ung person skall dessutom 20 § iakttas.

Som arbete för egen räkning enligt 2 mom. betraktas arbete som rehabiliteringsklienten utför i eget eller en familjemedlems företag, affär eller yrke eller inom lant- eller skogsbruk, i eget eller någon annans hushåll och självständigt vetenskapligt eller konstnärligt arbete samt läroanstalts- eller yrkeskursstudier på heltid som inte tillhandahålls som rehabilitering.

Till en sådan anhörig eller en annan närstående person till rehabiliteringsklienten som deltar i anpassningsträning eller familjerehabilitering enligt 18 och 19 § betalas rehabiliteringspenning för rehabiliteringstiden. På betalningen av rehabiliteringspenning till en anhörig eller en annan närstående person tillämpas bestämmelserna om betalning av rehabiliteringspenning till rehabiliteringsklienten.

18 §

Rehabiliteringspenning för lagstadgad rehabilitering

Rätt till rehabiliteringspenning uppkommer om rehabiliteringen behövs för att klienten skall kunna hålla sig kvar i arbetslivet,

återvända till arbetslivet eller komma ut i arbetslivet och under förutsättning att rehabiliteringen ges med stöd av bestämmelser som ingår i någon av följande lagar eller lagrum:

- 1) 2 kap. i denna lag,
- 2) 14 § 3 mom. i folkhälsolagen (66/1972),
- 3) 3 § 1 mom. i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989),
- 4) 12 och 14 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001),
- 5) i fråga om anpassningsträning 8 § 1 mom. i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987),
- 6) i fråga om familjerehabilitering barnskyddslagen (683/1983), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) eller lagen om missbrukarvård (41/1986).

För allmänbildande grundutbildning beviljas rehabiliteringspenning endast om avsaknaden av grundutbildning utgör ett hinder för yrkesinriktad omskolning eller vidareutbildning.

Rehabiliteringspenning kan betalas för rehabilitering som ges med stöd av lagen om företagshälsovård, om rehabiliteringen ges på grund av problem med arbets- eller förvärvsförmågan som har konstaterats inom företagshälsovården och arbetsgivaren eller företagaren deltar i kostnaderna för rehabiliteringen.

Rehabiliteringspenning beviljas för annan rehabilitering än familjerehabilitering enligt lagen om missbrukarvård endast om klienten har sökt sig till rehabilitering genom arbetsplatsens vårdhänvisningssystem eller genom företagshälsovården. Dessutom förutsätts att rehabiliteringen genomförs i en av Folkpensionsanstalten godkänd rehabiliteringsinrättning för missbrukarvård och att den baserar sig på en vårdplan som upprättats på grundval av socialvårdslagen (710/1982) eller på en rehabiliteringsplan som upprättats på grundval av lagen om missbrukarvård. En rehabiliteringsinrättning som tillhandahåller rehabiliteringstjänster inom missbrukarvården skall ha ett i 4 § i lagen om privat hälso- och sjukvårdsservice (152/1990) avsett tillstånd av länsstyrelsen för att få tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster eller ett i 5 § om tillsyn över privat socialservice (603/1996)

avsett tillstånd av länsstyrelsen att tillhandahålla socialservice dygnet runt. Rehabiliteringsinrättningen skall dessutom ha lokaler och anordningar som är lämpliga för missbrukarrehabilitering samt en sådan personal som verksamheten kräver. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om de förutsättningar som skall vara uppfyllda för att en rehabiliteringsinrättning för missbrukarvård skall kunna godkännas som en rehabiliteringsinrättning enligt detta moment.

19 §

Rehabiliteringspenning för annan rehabilitering

Rehabiliteringspenning kan beviljas också om rehabiliteringen till sitt innehåll motsvarar verksamhet som avses i 18 § 1 mom. och har ordinerats av en läkare inom företagshälsovården eller av någon annan specialist som är insatt i arbetsplatsförhållandena och om rehabiliteringsklienten får ersättning enligt sjukförsäkringslagen för sina kostnader.

En försäkrad som avses i 6 § kan beviljas rehabiliteringspenning för sådan läroavtalsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) som ordnas såsom rehabilitering.

Rehabiliteringspenning kan beviljas också för anpassningsträning som finansieras av Penningautomatföreningen, om träningen motsvarar anpassningsträning enligt 18 § 1 mom.

20 §

Rehabiliteringspenning för unga

I syfte att säkerställa yrkesinriktad rehabilitering och främja möjligheterna att få arbete kan rehabiliteringspenning utan hinder av 18 § 2 mom. också beviljas en försäkrad som fyllt 16 år och vars arbetsförmåga och förtjänstmöjligheter eller möjligheter att välja yrke och arbete är väsentligt försämrade på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada och som på basis av intensifierad bedömning av arbetsförmågan är i behov av intensifierad

rehabilitering (*rehabiliteringspenning för unga*). Dessutom förutsätts att en individuell studie- och rehabiliteringsplan har upprättats för den försäkrade.

Rehabiliteringspenning för unga betalas högst till utgången av den månad då den försäkrade fyller 20 år. Om den försäkrade deltar i rehabilitering när han eller hon fyller 20 år, fortsätter betalningen av rehabiliteringspenning till utgången av den månad under vilken pågående rehabilitering avslutas. Med detta avses avläggandet av hela den i studie- och rehabiliteringsplanen angivna examen som den försäkrade har godkänts att studera för innan han eller hon har fyllt 20 år. I 24 § föreskrivs om betalning av rehabiliteringspenning till en ung person för väntetid och mellanliggande tid.

Den personliga studie- och rehabiliteringsplanen upprättas av hemkommunen i samråd med den unga personen och dennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för denne. Vid behov deltar andra sakkunnigmyndigheter i upprättandet av planen. Den skriftliga planen sänds avgiftsfritt till Folkpensionsanstalten för behandling av ansökan om rehabiliteringspenning.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om upprättande av studie- och rehabiliteringsplaner samt om de uppgifter som skall tas in i en rehabiliteringsplan.

21 §

Rehabiliteringspenning för rehabilitering utomlands

Rehabiliteringspenning kan även beviljas för rehabilitering utomlands. Förutsättningen för beviljande av rehabiliteringspenning är att den rehabilitering som ges utomlands uppfyller de i 16 § föreskrivna förutsättningarna för ersättning eller att det är fråga om rehabiliteringsverksamhet som baserar sig på någon lag eller bestämmelse som nämns i 18 § 1 mom. eller om en rehabiliteringskurs som till sitt innehåll motsvarar sådan verksamhet och finansieras av Penningautomatföreningen.

22 §

Förmåner och ersättningar som utgör hinder

En försäkrad som får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna har inte rätt till rehabiliteringspenningförmån.

Rehabiliteringspenningförmån beviljas inte för den tid då rehabiliteringsklienten har rätt till full ersättning för inkomstbortfall enligt lagarna om obligatorisk olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller enligt lagen om olycksfall i militärtjänst.

Rehabiliteringspenningförmån kan emellertid beviljas om sådan ersättning som avses i 2 mom. fördröjs av någon orsak som inte beror på rehabiliteringsklienten. Klientens rätt till ersättning övergår då på Folkpensionsanstalten till den del som ersättningen motsvarar den utbetalda rehabiliteringspenningförmånen.

23 §

Betalningstid

Med undantag för karenstiden enligt 25—27 § betalas rehabiliteringspenning för varje vardag som klienten har deltagit i rehabilitering, då rehabiliteringen jämte resor förutsätter minst sex timmars frånvaro från arbetet eller då rehabiliteringen annars de facto hindrar klienten från att arbeta och få utkomst för den dagen.

24 §

Rehabiliteringspenning för väntetid och mellanliggande tid

För tryggande av att den yrkesinriktade rehabiliteringen framskrider och rehabiliteringsklienten får sin försörjning kan rehabiliteringspenning också betalas för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början (*väntetid*) samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder (*mellanliggande tid*). Rehabiliteringsklienten har rätt till rehabiliteringspenning för väntetiden och den mellanliggande tiden om han eller hon inte under samma tid får utkomst av exempelvis arbete

eller av andra system som tryggar den grundläggande försörjningen. Rehabiliteringspenningen under väntetiden och den mellanliggande tiden betalas minskad med 20 procent och för högst tre månader per kalenderår, beräknat separat för vardera grunden, om det inte för tryggande av utkomsten och rehabiliteringens framskridande finns någon särskild anledning att betala den för en längre tid.

En försäkrad som med stöd av 20 § får rehabiliteringspenning för unga har, med undantag för karenstiden, rätt till rehabiliteringspenning också för tiden mellan rehabiliteringsperioder samt för den tid som han eller hon väntar på ett rehabiliteringsbeslut eller på att rehabiliteringen skall börja. Rehabiliteringspenningen betalas då minskad med 20 procent.

25 §

Karenstid

Rehabiliteringspenning betalas inte för karenstiden som omfattar den dag då rehabiliteringen börjar och de nio följande vardagarna.

Karenstiden är med avvikelse från 1 mom. den dag då rehabiliteringen börjar, när det är fråga om

- 1) utredning av behovet av eller möjligheterna till rehabilitering,
- 2) en undersöknings- eller försöksperiod som behövs för upprättandet av en rehabiliteringsplan,
- 3) rehabilitering som genomförs som ett led i en undersökning eller utredning som avser rehabiliteringsresultatet eller syftar till att utveckla rehabiliteringen,
- 4) anpassningsträning eller familjerehabilitering som pågår högst 12 vardagar,
- 5) annan individuell rehabilitering som pågår högst 18 vardagar,
- 6) med stöd av denna lag ordnad yrkesorienterad medicinsk rehabilitering, träning som bevarar och förbättrar arbetsförmågan eller motsvarande rehabilitering som genomförs enligt 12 och 14 § i lagen om företagshälsovård.

Om den nya rehabiliteringen börjar inom 30 dagar efter den dag för vilken rehabili-

teringspenning senast betalades, skall rehabiliteringspenning betalas från och med dagen efter den nya rehabiliteringens början.

Vid beräkning av karensen anses rehabilitering som givits i perioder utgöra en och samma rehabilitering om perioderna sammantagna bildar en sådan helhet som är nödvändig för att rehabiliteringen skall kunna genomföras. Rehabiliteringen anses fortsätta utan avbrott också under semesterperioder som ingår i en läroplan. Karensen beräknas då genom sammanslagning av de karensdagar som uppkommer efter att rehabiliteringen börjat.

26 §

Karenstid för pensionstagares rehabiliteringspenning

Om en rehabiliteringsklient omedelbart före rehabiliteringens början fick pension som innebär att hans eller hennes rehabiliteringspenning bestäms enligt 34 §, inträder rätten till rehabiliteringspenning 30 dagar efter rehabiliteringens början.

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen, arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Någon karenstid iakttas inte heller i det fall att rehabiliteringspenning beviljas en förälder som deltar i rehabiliteringen av sitt barn.

28 §

Karens för väntetid och mellanliggande tid

För väntetid räknas karenstiden från den första dagen av den period som rehabiliteringspenningbeslutet avser. Karensen för väntetid räknas i enlighet med 25 § 1 mom.

Någon ny karenstid räknas inte längre då rehabiliteringen börjar.

Rehabiliteringen och den mellanliggande tiden anses utgöra en helhet för vilken räknas en gemensam karenstid.

29 §

Avbrytande eller avslutande av rehabilitering

Om rehabiliteringen tillfälligt avbryts på grund av att rehabiliteringsklienten blivit arbetsoförmögen eller av någon annan orsak som inte är beroende av klienten, skall rehabiliteringspenning utan hinder av avbrottet betalas för högst 25 vardagar i en följd. Av särskilda skäl får rehabiliteringspenning betalas för en längre tid, dock inte för mer än tre månader.

Om rehabiliteringen avbryts eller upphör av någon annan än i 1 mom. nämnd orsak eller om villkoren för betalning av rehabiliteringspenning inte längre uppfylls, skall rehabiliteringspenningen dras in i enlighet med 49 §.

30 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en rehabiliteringsklient som har fått rehabiliteringspenning för tiden efter rehabiliteringen kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövt för att klienten skall få arbete. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning betalas dock inte för den tid då klienten är berättigad till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning motsvarar högst mottagarens rehabiliteringspenning uträknad för sex månader. Understödet bestäms som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster.

31 §

Ersättning för uppehålle

Till en rehabiliteringsklient kan som ersättning för uppehålle betalas 8 euro per dag för extra rehabiliteringskostnader i syfte att säkerställa deltagande i rehabilitering.

Ersättning för uppehälle kan betalas för den tid som undersökningar och prov för utredning av rehabiliteringsbehovet och rehabiliteringsmöjligheterna eller öppenvårdsrehabilitering eller annan motsvarande rehabilitering pågår. Ersättning för uppehälle betalas inte för deltagande i yrkesutbildning, läroavtalsutbildning eller annan motsvarande långvarig rehabilitering.

Ersättning för uppehälle betalas till en rehabiliteringsklient som har rätt till rehabiliteringspenning för rehabiliteringstiden och vars rehabiliteringspenning utan avdrag uppgår till högst det belopp som anges i 35 §.

4 kap.

Rehabiliteringspenningens belopp och förhållande till andra förmåner

32 §

Rehabiliteringspenningens belopp

Rehabiliteringspenningen uppgår till minst beloppet av den dagpenning som rehabiliteringsklienten enligt sjukförsäkringslagen hade varit berättigad till om han eller hon hade blivit arbetsoförmögen när rehabiliteringen började.

För yrkesinriktad rehabilitering utgör rehabiliteringspenningen per dag emellertid 75 procent av en tredjededel av den arbetsinkomst som avses i 11 kap. 2—4 § i sjukförsäkringslagen.

Rehabiliteringspenningen uppgår alltid till minst dagpenningens belopp enligt 11 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen.

33 §

Rehabiliteringspenningens belopp på basis av tidigare förmåner

Om en rehabiliteringsklient under fyra månader innan rehabiliteringspenning börjar betalas ut har fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, utbildningsstöd eller sysselsättningsstöd för arbetslivsträning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller studiepenning enligt lagen om studiestöd (65/1994), skall rehabiliteringspenning som uppgår till minst det

eurobelopp som avses i 11 kap. 6 § 1 och 2 mom. i sjukförsäkringslagen ökat med tio procent betalas när rehabiliteringen börjar. Om rehabiliteringsklienten under de föregående fyra månaderna har fått flera sådana förmåner som nämns ovan, skall rehabiliteringspenningen beräknas på det största av förmånsbeloppen.

Om en rehabiliteringsklient under sex månader före rehabiliteringens början har fått rehabiliteringspenning enligt denna lag eller arbetspensionslagarna, uppgår rehabiliteringspenningen till minst den tidigare rehabiliteringspenningens belopp. Härvid beaktas emellertid inte den förhöjning på tio procent som avses i 1 mom. och inte heller den 33 procents förhöjning som följer av arbetspensionslagarna.

34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

1) full invalidpension eller arbetslöshetspension enligt arbetspensionslagarna eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen, med undantag för invalidpension enligt 22 § 2 mom. i folkpensionslagen, eller

2) generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) eller enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

35 §

Minimibeloppet av rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering och för unga

För att genomförandet av rehabilitering skall tryggas utgör rehabiliteringspenningens minimibelopp per dag för yrkesinriktad rehabilitering och för unga en tjugofemtedel av 410,45 euro, om inte rehabiliteringsklienten med stöd av andra bestämmelser i denna lag har rätt till en större rehabiliteringspenning.

36 §

Sådana ersättningar för inkomstbortfall som minskar rehabiliteringspenningen samt beaktande av ersättning från utlandet

Om en rehabiliteringsklient får ersättning för inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, skall annan rehabiliteringspenning än sådan som bestäms enligt 34 § betalas för samma tid endast till den del den överstiger den andra förmånen.

I samband med beslut om en rehabiliteringspenningförmån och dess belopp skall sådana från utlandet betalda förmåner och ersättningar beaktas som motsvarar förmånen i fråga eller någon annan förmån som skall beaktas enligt denna lag. Med en förmån kan jämföras också sådan lönekomensation för en motsvarande förmån som har fått av en utländsk arbetsgivare eller av en internationell organisation.

37 §

Partiell samordning av inkomster

Om en rehabiliteringsklient under utbildning som ordnats som yrkesinriktad rehabilitering eller under praktik i samband därmed har regelbundna arbetsinkomster, skall dessa inkomster dras av från den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid, till den del de sammantaget i genomsnitt överstiger 500 euro i månaden. Vid samordningen skall inkomsterna terminsvis hänföras till den tid för vilken rehabiliteringspenning beviljas.

Rehabiliteringspenning för unga eller rehabiliteringspenning som enligt 47 § betalas till arbetsgivaren skall inte samordnas enligt 1 mom.

38 §

Betalning utan samordning

Från rehabiliteringspenningen dras inte av följande förmåner som rehabiliteringsklienten får:

1) deltidspension, delinvalidpension enligt 5 b § i lagen om pension för arbetstagare eller någon motsvarande annan pension än full invalidpension, om rätten till pensionen har

börjat före ingången av det kalenderår till vilket de arbetsinkomster hänförs som skulle ligga till grund för rehabiliteringspenningen enligt 32 §,

2) invalidpension enligt 22 § 2 mom. i folkpensionslagen,

3) föräldrapenning enligt 11 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen.

Från rehabiliteringspenningen dras inte heller av sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas med stöd av patientskadlagen (585/1986).

Om deltidspension som nämns i 1 mom. 1 punkten har börjat betalas ut under det skatteår till vilket de arbetsinkomster hänförs som skulle ligga till grund för rehabiliteringspenningen enligt 32 §, kan rehabiliteringspenningen fastställas på basis av de arbetsinkomster som den försäkrade har lagt fram för det fulla kalenderår som följer efter att deltidspensionen har börjat betalas ut. Deltidspension dras inte av från rehabiliteringspenning som fastställts på detta sätt.

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas ålderspension eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, skall pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, likväl med beaktande av 39 § 7 mom. i folkpensionslagen och 4 d § 6 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om en rehabiliteringsklient har fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, annan föräldrapenning än sådan som avses i 11 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen, specialvårdspenning eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, innehålls till Folkpensionsanstalten den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till ett belopp som motsvarar den arbetslöshetsförmån, den sjukdagpenning, den föräldrapenning, den specialvårdspenning eller det utbildningsstöd som har betalats eller också betalas den till den behöriga arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan har betalt.

40 §

Justering av rehabiliteringspenningens belopp

Rehabiliteringspenningens belopp skall justeras om det sker förändringar i de förmånersompåverkarrehabiliteringspenningen. Rehabiliteringspenningen justeras räknat från den dag då beloppet av den på rehabiliteringspenningen inverkan andra förmånen förändras.

Rehabiliteringspenningen för yrkesutbildning skall justeras om de inkomster som påverkar dess belopp ökar väsentligt eller beloppet av dem minskar.

5 kap.

Ansökan om och verkställighet av förmåner

41 §

Ansökan om förmåner och ersättningar

Den försäkrade skall skriftligen söka rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner hos Folkpensionsanstalten. Rehabiliteringspenning kan även sökas av den försäkrades arbetsgivare. Folkpensionsanstalten fastställer de blanketter som behövs för verkställigheten av denna lag.

Rehabilitering ersätts tidigast från början av den kalendermånad då rehabiliteringsansökan lämnades in till Folkpensionsanstalten, om det inte finns särskilda skäl att ersätta rehabiliteringen från en tidigare tidpunkt. Rehabilitering ersätts dock inte för en längre tid än sex månader innan ansökan lämnades in.

Ersättning för rehabiliteringskostnaderna skall sökas inom sex månader från den tidpunkt då tjänsten tillhandahölls eller betalningen skedde. Serviceproducenten skall söka ersättning för rehabiliteringskostnaderna inom två månader från att tjänsten tillhandahölls. På ansökan om ersättning för resekostnader tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om det i 15 kap. i sjukförsäkringslagen.

Rehabiliteringspenning och ersättning för uppehälle skall sökas inom fyra månader från den dag då förmånen önskas. Rehabiliterings-

understöd enligt prövning skall sökas inom fyra månader efter att betalningen av rehabiliteringspenningen har upphört.

En ersättning eller förmån kan beviljas helt eller delvis trots att ansökan inte gjorts inom den tid som anges i 3 eller 4 mom., om det skulle vara oskäligt att avslå ansökan på grund av förseningen.

42 §

Förande av talan

Om en försäkrad på grund av sjukdom eller av någon annan liknande orsak inte själv kan söka en förmån som avses i denna lag eller annars se till att han eller hon kommer i åtnjutande av de förmåner och rättigheter som hänför sig till lagen och inte heller har någon intressebevakare enligt lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), kan Folkpensionsanstalten godkänna att en anhörig eller någon annan person som i huvudsak skött om rehabiliteringsklienten för hans eller hennes talan i ärenden som gäller förmåner enligt denna lag.

43 §

En rehabiliteringsklients skyldighet att lämna uppgifter

En rehabiliteringsklient skall för Folkpensionsanstalten presentera en utredning över de omständigheter som inverkar på avgörandet av en ansökan om en förmån enligt denna lag, på rehabiliteringens innehåll och på förmånsbeloppet samt lämna andra uppgifter som är nödvändiga för utbetalningen av förmånerna.

Den som ansöker om rehabiliteringspenning skall lägga fram ett rehabiliteringsbeslut. Av rehabiliteringsbeslutet skall framgå hur rehabiliteringen är planerad att genomföras, beslutsfattaren, syftet med rehabiliteringen samt en kostnadskalkyl och en tidtabell. Sökanden kan också lägga fram annan tillräcklig utredning. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om hur förmåner söks och om de utredningar som skall lämnas in med ansökan.

Om rehabiliteringen avbryts, rehabiliteringsstarten framskjuts eller tidpunkten för

rehabiliteringen i övrigt ändras så att det påverkar rätten till förmånen eller minskar förmånsbeloppet, skall förmånstagaren utan dröjsmål underrätta Folkpensionsanstalten om förändringen. En rehabiliteringsklient som får rehabilitering enligt 10 § skall dessutom göra anmälan om att han eller hon intagits för slutenvård samt om förändringar i vård- och handikappbidrag.

En rehabiliteringsklient skall meddela om han eller hon inte kan delta i beviljad rehabilitering. Återbud skall lämnas inom sju dygn efter att den försäkrade har fått vetskap om tidpunkten för rehabiliteringen. Om ett hinder uppkommer efter denna tid skall en anmälan om detta göras omedelbart. Efter den utsatta tiden får klienten lämna återbud till rehabiliteringen endast om han eller hon hindras att inleda rehabiliteringen på grund av arbetsoförmåga eller arbete eller av något annan godtagbart skäl. Anmälan om förhinder skall riktas till den av Folkpensionsanstaltens byråer som givit rehabiliteringsbeslutet.

Den som får rehabiliteringspenning skall utöver sådana förändringar som avses i 3 mom. anmäla att han eller hon får pension eller lagstadgad ersättning för inkomstbortfall eller någon annan motsvarande förändring i förhållandena som den försäkrade borde ha uppgett när han eller hon ansökte om förmånen. En förmånstagare som får yrkesutbildning är skyldig att underrätta Folkpensionsanstalten också om sådana inkomster under utbildningen eller under utbildningsrelaterad praktik som kan påverka rehabiliteringspenningens belopp eller rätten till rehabiliteringspenning. Om Folkpensionsanstalten med stöd av denna lag har fått vetskap om en sådan förändring i förmånstagarens förhållanden som påverkar eller kan påverka en förmån som beviljas eller betalas till den försäkrade, kan Folkpensionsanstalten avkräva den försäkrade en utredning om de förändringar som skett i förhållandena.

Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om den utredning som skall presenteras i samband med ansökan om rehabiliteringspenning för väntetid och mellanliggande tid och om rehabiliteringsunderstöd enligt prövning.

44 §

Avgörande av ansökan trots bristfällig utredning

En ansökan om en rehabiliteringsförmån eller en rehabiliteringspenningförmån kan avgöras på basis av tillgängliga uppgifter, om sökanden vägrar att lämna uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan eller att lägga fram en sådan utredning som skäligen kan avkrävas honom eller henne.

45 §

Förmånsbeslut

Folkpensionsanstalten skall ge sökanden ett skriftligt beslut om beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en rehabiliteringsförmån och rehabiliteringspenningförmån samt av en kostnadsersättning enligt denna lag. Sökanden skall ges ett skriftligt beslut också om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till ett kommunalt organ på det sätt som bestäms i 48 §, samt om betalning av en rehabiliteringspenningförmån till arbetsgivaren enligt vad som föreskrivs i 47 §.

Något beslut ges inte när justeringen av förmånsbeloppet enbart beror på en indexjustering eller någon annan i lag eller förordning angiven motsvarande grund, om inte sökanden särskilt begär ett beslut. Något beslut ges inte heller när den som producerat rehabiliteringstjänsten betalats ett belopp som motsvarar det fakturerade beloppet, om sökanden inte särskilt begär ett beslut. Sökanden skall be om ett beslut inom 30 dagar efter att han eller hon fått information om förmånsbeloppets storlek.

De beslut som avses i 1 mom. ges avgiftsfritt.

46 §

Betalning av rehabiliteringsförmån och rehabiliteringspenningförmån samt kostnadsersättning

Ersättning för rehabiliteringskostnader enligt 14 och 15 § betalas till rehabiliteringsklienten eller direkt till serviceproducenten.

Rehabiliteringspenningen betalas efter rehabiliteringsperioden in på det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som förmanstagaren uppgivit. Enskilda förmånsposter kan betalas också på något annat sätt, om det inte är möjligt att betala in dem på ett konto eller om förmanstagaren anger något godtagbart särskilt skäl för ett annat betalningssätt. Den första betalningsperioden omfattar de sex första vardagarna efter att rätten till rehabiliteringspenning börjat och varje följande betalningsperiod 25 vardagar. Om rehabiliteringen genomförs i kortare perioder motsvarar betalningsperioden den genomförda perioden. Om den månatliga betalningsposten understiger minimibeloppet per dag enligt 35 §, betalas rehabiliteringspenningen inte ut.

En förutsättning för betalning av rehabiliteringsförmån, rehabiliteringspenning och ersättning för uppehälle är att rehabiliteringsklienten eller den som producerat rehabiliteringstjänsten lägger fram en utredning om att klienten deltagit i rehabiliteringen.

47 §

Betalning till arbetsgivare

Rehabiliteringspenningen betalas till arbetsgivaren när den försäkrade på grundval av anställningsförhållandet har rätt till lön eller motsvarande ersättning för rehabiliteringstiden. Rehabiliteringspenningen kan betalas till arbetsgivaren enbart om det i anställningsvillkoren anges att en rehabiliteringspenning helt eller delvis skall betalas till arbetsgivaren i stället för till den försäkrade. Rehabiliteringspenningen betalas inte till den försäkrade för samma tid till den del som motsvarar lönen. Under semester eller därmed jämförbar avlönad ledighet betalas rehabiliteringspenning emellertid till arbetstagaren själv.

Rehabiliteringspenningen skall

1) delas mellan arbetsgivarna i förhållande till de löner som de betalat, om den försäkrade har flera arbetsgivare samtidigt,

2) enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare delas mellan den försäkrade och dennes arbetsgivare i förhållande till den arbetsinkomst som har fastställts enligt dessa

pensionslagar och i förhållande till den lön som arbetsgivaren har betalat, om rehabiliteringsklienten är verksam som företagare enligt 1 § i lagen om pension för företagare eller 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare samtidigt som han eller hon är anställd hos någon annan arbetsgivare.

Om arbetsgivaren till en arbetstagare som får rehabilitering betalar lön samtidigt som denne får rehabiliteringspenning, skall arbetsgivaren omedelbart efter att ha betalt lönen underrätta Folkpensionsanstaltens byrå om saken.

48 §

Betalning till ett kommunalt organ

Ett organ som avses i 6 § i socialvårdslagen har rätt att av Folkpensionsanstalten få den del av en försäkrads utkomststöd som Folkpensionsanstalten skulle vara skyldig att betala som ersättning till den försäkrade för samma rehabiliteringskostnader. Om ett kommunalt organ i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) har betalt förskott på utkomststöd mot en emotsedd rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, skall förmånen till den del som den motsvarar förskottet på begäran av organet betalas till detta.

Om en rehabiliteringsklient i familje- eller slutenvård som ordnats av en kommun får rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån, kan kommunen ta ut och lyfta den förmån som hänför sig till samma tid direkt hos Folkpensionsanstalten och använda den som ersättning för den avgift som fastställts för vården, uppehållet eller omvårdnaden. För familjevård, slutenvård och boendeservice som kommunen har ordnat med stöd av barnskyddslagen kan den på motsvarande sätt ta ut och lyfta en skälig ersättning av en förmån som hänför sig till samma tid.

Rehabiliteringspenning kan på begäran av ett organ som avses i 1 mom. antingen helt eller delvis betalas till detta för att användas för underhållet av den försäkrade, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer, om betalning av rehabiliteringspen-

ningen till den försäkrade själv skulle äventyra utkomsten för den försäkrade, hans eller hennes familj eller barn som han eller hon försörjer.

Den andel av rehabiliteringspenningen som skall betalas till arbetsgivaren betalas inte till kommunen.

49 §

Avbrytande eller minskning av förmån på grund av förändrade förhållanden

Om det på grund av förändrade förhållanden finns grundad anledning att anta att en rehabiliteringsförmån eller rehabiliteringspenningförmån borde dras in eller minskas, kan förmånen helt eller delvis avbrytas eller minskas till dess att ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Förmånstagaren skall omedelbart underrättas om avbrytandet eller minskningen och beslutet skall ges utan dröjsmål.

50 §

Återkrav

Om en förmån enligt denna lag har betalats utan grund eller till ett alltför stort belopp skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis om detta anses skäligt och om den grundlösa utbetalningen inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller dennes företrädarens sida eller om det grundlöst betalda beloppet är litet. Återkravet kan dessutom frångås helt efter det att återkravsbeslutet har givits, om det med beaktande av förmånstagarens ekonomiska ställning inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det förmånsbelopp som inte återkrävts medför oskäligen kostnader att fortsätta återkrävandet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten betalar senare. Utan samtycke kan kvittning dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som vunnit laga kraft.

51 §

Preskription av återkravsfordringar

Beslut om återkrav av en grundlöst betald förmån skall fattas inom fem år från den dag då förmånen betalades ut. En fordran som har fastställts genom ett återkravsbeslut preskriberas fem år efter att beslutet gavs, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som har fastställts genom ett återkravsbeslut avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Efter att preskriptionstiden avbrutits börjar en ny preskriptionstid på fem år.

52 §

Utmättnings- och överföringsförbud

En rehabiliteringsförmån eller en rehabiliteringspenningförmån som betalas till en rehabiliteringsklient med stöd av denna lag får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

53 §

Ordnade av rehabiliteringsverksamhet

Folkpensionsanstalten kan ordna rehabilitering enligt denna lag antingen genom att producera rehabiliteringstjänsterna själv eller genom att handla upp dem hos andra serviceproducenter.

Folkpensionsanstalten kan skaffa rehabiliteringstjänster hos en offentlig eller därmed jämförbar producent endast om det inte annars är möjligt att fullgöra skyldigheten att ordna rehabilitering enligt denna lag.

54 §

Samarbete

Om en försäkrad behöver rehabilitering som enligt bestämmelserna inte skall ordnas eller ersättas av Folkpensionsanstalten eller som det inte är ändamålsenligt att Folkpensionsanstalten ordnar och ersätter, skall Folkpensionsanstalten i samarbete med dem som

producerar rehabiliteringstjänster se till att den försäkrade informeras om andra rehabiliteringsmöjligheter och efter behov hänvisas till lämplig rehabilitering eller andra tjänster.

Dessutom skall Folkpensionsanstalten iakttä lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003).

6 kap.

Överklagande och rättelse

55 §

Överklagande

Den som är missnöjd med Folkpensionsanstaltens beslut får överklaga det genom besvär hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får överklaga det genom besvär hos försäkringsdomstolen. Försäkringsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Beslut som gäller ersättning av den försäkrades resekostnader får dock överklagas i enlighet med sjukförsäkringslagen.

Beslut om rehabilitering enligt prövning som har givits med stöd av 12 § 1 mom. får inte överklagas genom besvär. Beslut enligt 3 mom. i nämnda paragraf får överklagas genom besvär enligt vad som föreskrivs i 24 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

När beslut som avses i 1 mom. överklagas skall besvärsskriften lämnas in till Folkpensionsanstalten inom 30 dagar efter att ändringssökanden fick del av beslutet. I 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten föreskrivs om delgivning av beslut. Fastän besvär hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen har kommit in efter utsatt tid, kan besvären tas upp till prövning om det finns vägande skäl för förseningen.

Folkpensionsanstaltens beslut skall följas trots att det har överklagats tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

56 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som har framställts i

besvär som lämnats in till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Rättelsebeslutet får överklagas så som föreskrivs i 55 §.

Om Folkpensionsanstalten inte kan rätta ett överklagat beslut så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt yttrande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del som den godkänner yrkandena. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. Ett interimistiskt beslut får inte överklagas genom besvär.

Avvikelse kan göras från den tid som avses i 2 mom. om det är nödvändigt för inhämtande av tilläggsutredning med anledning av besvären. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och yttrandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

57 §

Rättelse av sak- och procedurfel i beslut

Om ett beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Ett beslut kan rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till att beslutet rättas.

58 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut om en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart är lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på framställning av Folkpensionsanstalten eller på ansökan av en part och efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda

undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en sådan framställning som avses ovan kan Folkpensionsanstalten, till dess att ärendet har avgjorts på nytt, temporärt avbryta utbetalningen av förmånen eller betala den till det belopp som anges i framställningen.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av en förvägrad förmån eller ökande av en redan beviljad förmån, skall Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller öka en redan beviljad förmån. Också prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan förfara på motsvarande sätt när de behandlar överklaganden. Beslutet får överklagas enligt 55 §.

7 kap.

Bestämmelser om datasekretess

59 §

Erhållande av uppgifter på begäran

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att få de upplysningar som är nödvändiga för avgörandet av en förmån samt sådan nödvändig information som annars skall beaktas vid verkställigheten av uppgifter som bestäms eller föreskrivs i denna lag eller i överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland och andra internationella författningar om social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalterna samt andra som beviljar eller betalar ut pensioner och andra ersättningar,

3) av Patientförsäkringscentralen och Trafikförsäkringscentralen,

4) av arbetsgivare, arbetslöshetskassor och arbetsplatskassor,

5) av läroanstalter, anordnare av läroavtalsutbildning samt Utbildningsfonden.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. har Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag rätt att på begäran för avgörandet av rehabiliteringsförmåner av läkare eller andra yrkesutbildade personer enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) samt av verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård enligt 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), av socialserviceproducenter, av andra vårdinrättningar samt av andra som tillhandahåller rehabilitering få utlåtanden och nödvändiga uppgifter ur sökandenas patientjournaler och om deras hälsotillstånd, sjukdom, handikapp, arbets- och funktionsförmåga samt vård och rehabilitering samt om därtill anslutna förmåner och ersättningar. För avgörandet av rehabiliteringspenningförmåner har Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag rätt att på begäran få ovan avsedda uppgifter, om den som ansöker om en rehabiliteringspenningförmån inte själv tillhandahåller uppgifterna.

För det förhandlingsförfarande som avses i 11 § 4 mom. har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter på begäran rätt att få uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ärenden och som gäller verksamhetsenheters verksamhet, lokaler, antal anställda, vårdens innehåll, art och omfattning, vårdavtal och ersättningar som betalas för vården. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att vid förhandlingsförfarandet få för avgörandet av ärenden nödvändiga sekretessbelagda uppgifter ur patientjournaler och om klienters hälsotillstånd, läkemedel och inkomster av myndigheter och inrättningar inom kommunal social- och hälsovård samt av verksamhetsenheter inom statlig och privat hälso- och sjukvård. Vad som i detta moment föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att få sekretessbelagda uppgifter gäller även social- och hälsovårdsministeriet.

Utöver vad som föreskrivs ovan är de som producerar rehabiliteringstjänster, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter, skyldiga att lämna Folkpensionsanstalten uppgifter som är nödvändiga för ordnande

av rehabiliteringstjänster enligt denna lag samt för övervakning och kvalitetsutvärdering av tjänsterna.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter också rätt att av penninginstitut få sådana uppgifter om en person som ansöker om eller får rehabiliteringspenning samt om ett dödsbo där denne är delägare som är nödvändiga för fastställande av rehabiliteringspenning som skall samordnas enligt 37 §, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte kan fås på annat sätt och om det finns motiverad anledning att misstänka att den som har sökt eller fått en förmån har lämnat otillräckliga eller otillförlitliga uppgifter och han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut. Begäran om utlämnande av uppgifter skall framställas skriftligen och sökanden eller mottagaren skall underrättas innan den framställs.

Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna enligt denna lag har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som avses i denna paragraf. En yrkesutbildad person enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt en socialserviceproducent har dock rätt till ett skäligt arvode för de utlåtanden som han eller hon har gett på grundval av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 2 mom., om inte arvodet ingår i den ersättning som betalas för rehabiliteringstjänsten.

60 §

Rätt att få uppgifter

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall pensionsanstalterna utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om rehabiliteringsåtgärder, rehabiliteringsställd och rehabiliteringspenningar samt om andra ersättningar, understöd och förmåner i anslutning till rehabilitering.

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall försäkringsanstalterna utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra

begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om sådana ersättningsbeslut gällande rehabilitering som fattats och om sådana rehabiliteringsåtgärder som vidtagits med stöd av lagar som gäller rehabilitering som ersätts på basis av olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring. Samma skyldighet har statskontoret när det gäller lagen om olycksfall i militärtjänst och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall inrättningar som avses i 11 § utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om att en försäkrad blivit intagen för slutenvård.

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall Rättsskyddscentralen för hälsovården utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter lämna Folkpensionsanstalten uppgifter ur centralregistret över den yrkesutbildade hälsovårdspersonalen samt ändringar i dem gällande läkare, psykologer, talterapeuter, ergoterapeuter, psykoterapeuter och fysioterapeuter samt andra i centralregistret införda yrkesutbildade personer som ger rehabilitering.

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall undervisningsministeriet och utbildningsstyrelsen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter lämna Folkpensionsanstalten uppgifter om dem som anordnar yrkesutbildning.

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall en straffanstalt samt en tvångsinrättning enligt 1 § i lagen om internering av farliga återfallsförbrytare (317/1953) utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när strafftiden börjar och slutar.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som avses i denna paragraf. Om de uppgifter som avses i 4 mom. behövs i en viss form och Rättsskyddscentralen för hälsovården av denna anledning

åsamkas väsentliga merkostnader, skall kostnaderna emellertid ersättas.

61 §

Användning av uppgifter

När Folkpensionsanstalten behandlar förmånsärenden enligt denna lag har den i enskilda fall rätt att använda uppgifter som den fått för skötseln av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att uppgifterna påverkar en förmån enligt denna lag och om de enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet samt om Folkpensionsanstalten även annars skulle ha rätt att erhålla dem särskilt.

62 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i det momentet öppna en teknisk anslutning till sådana uppgifter i sina personregister som den med stöd av 63 § 1—3 och 5 mom. och 65 § i denna lag har rätt att lämna ut till de mottagare som avses i paragraferna.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om att öppna en teknisk anslutning och lämna ut uppgifter gäller även Folkpensionsanstaltens rätt att med hjälp av en teknisk anslutning få sekretessbelagda uppgifter enligt 59 § 1—4 mom. och 60 §.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också inhämtas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda. Innan den tekniska anslutningen öppnas skall den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

63 §

Utlämnande av uppgifter

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att till den som tillhandahåller rehabilitering-

en, till den som tagit initiativ till rehabiliteringen och till den som ansvarar för vården och rehabiliteringen av klienten samt för upprättandet av rehabiliteringsplanen lämna uppgifter som Folkpensionsanstalten har erhållit i samband med förmånsärenden enligt denna lag, när uppgifterna är nödvändiga för rehabiliteringen.

Folkpensionsanstalten skall underrätta Pensionsskyddscentralen om sådana beslut enligt denna lag som gäller yrkesinriktad rehabilitering och om rehabiliteringspenning som beviljas med stöd av dem.

Folkpensionsanstalten skall underrätta läroanstalten, den som tillhandahåller rehabiliteringen samt andra som ansvarar för vården och rehabiliteringen av klienten samt för upprättandet av rehabiliteringsplanen om rehabiliteringsbeslut enligt denna lag, när uppgifterna behövs för genomförandet av rehabiliteringen.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att till ministerier, skatteförvaltningen, de anstalter och sammanslutningar som har hand om det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av förmåner som avses i denna lag, ge ut personbeteckningar och andra identifieringsuppgifter om personer som har fått förmåner eller ersättningar enligt denna lag, uppgifter om utbetalda förmåner och ersättningar samt övriga därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten samt till polis- och åklagarmyndigheterna ovan avsedda uppgifter som är nödvändiga för utredning av brott och väckande av åtal. Uppgifter om hälsotillståndet och uppgifter som är avsedda att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård får emellertid inte lämnas ut.

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att underrätta den som har meddelat ett rehabiliteringsbeslut eller ordnat läroavtalsut-

bildning, läroanstalten samt rehabiliteringsklientens arbetsgivare om ett beslut som gäller rehabiliteringspenning, när informationen behövs för att fastställa eller kontrollera riktigheten av lön och andra förmåner som dessa betalar.

64 §

Anmälningsskyldighet

Folkpensionsanstalten skall på förhand på lämpligt sätt informera den som ansöker om en förmån om var uppgifter om honom eller henne kan inhämtas och vart de som regel kan utlämnas.

65 §

Utlämnande av uppgifter till utsökningsmyndigheterna

Folkpensionsanstalten har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att på begäran av behörig myndighet för utsökning lämna ut uppgifter om beloppen av förmåner och ersättningar enligt denna lag, dock inte om de förmåner som inte beaktas vid beräkning av skyddat belopp enligt 4 kap. 7 § i utsökningslagen (37/1895). Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att uppge vilka andra inrättningar som den vet betalar ut rehabiliteringsförmåner samt pensioner och andra sociala förmåner.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

66 §

Finansiering

Kostnader som följer av denna lag betalas av Folkpensionsanstaltens medel.

67 §

Indexjustering

Rehabiliteringspenning som fastställs enligt 32, 33 eller 35 § skall varje kalenderår

justeras med det arbetspensionsindex som avses i 9 § i lagen om pension för arbetstagare. På motsvarande sätt skall det belopp som avses i 35 § justeras så som ändringen av arbetspensionsindex enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare förutsätter och det belopp som avses i 37 § skall justeras i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001).

68 §

Handräckning

Folkpensionsanstalten har rätt att få handräckning av myndigheter.

69 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005. Genom denna lag upphävs följande lagar jämte ändringar:

- 1) lagen av den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991),
- 2) lagen av den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/1991).

70 §

Övergångsbestämmelser

Det belopp som anges i 35 § motsvarar det i 9 § i lagen om pension för arbetstagare avsedda indextal som har fastställts för 2005, och det belopp som anges i 37 § 1 mom. i denna lag motsvarar det i lagen om folkpensionsindex avsedda indextal som fastställts för nämnda år.

Utan hinder av 37 § 1 mom. skall år 2005 från rehabiliteringsklientens rehabiliteringspenning dras av inkomster till den del de i genomsnitt överstiger den fulla folkpensionen per månad för en ensamstående person enligt den kommungrupp boningskommunen tillhör.

Lagens 67 § tillämpas också på förmåner som börjat betalas ut före lagens ikraftträdande.

Med förmån eller ersättning enligt denna lag jämställs förmån eller ersättning som har betalats före lagens ikraftträdande.

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

Nr 566

Vad som i denna lag föreskrivs om förhållandet mellan ålderspensioner enligt arbetspensionslagarna och förmåner enligt denna lag tillämpas också på individuell förtidspension.

På överklagande av beslut som fattats innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten eller till lagen om rehabiliteringspenning eller till någon förmån som beviljas med stöd av dessa lagar, anses hänvisningen avse motsvarande

bestämmelser i denna lag och förmåner som avses i denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Vad som i denna lag föreskrivs om invalidpension tillämpas också på individuell förtidspension.

Den med stöd av 3 a § 4 mom. i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten, vilken upphävs genom denna lag, givna förordningen av social- och hälsovårdsministeriet om grunderna för fastställandet av vad som är öppenvård och institutionsvård (1241/2002), förblir i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Nådendal den 15 juli 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 563—566, 3^{1/2} ark